

PROIECT DE LECȚIE

Aria curriculară: Limbă și comunicare

Clasa: a VI-a

Profesor: Drăgan Alina-Ștefania

Disciplina: Limba și literatura română

Școala: Școala Gimnazială Nr.1 Băleni

Domeniul: Elemente de interculturalitate

Titlul lecției: *Valori etice în legendele popoarelor*

Tipul lecției: formare de priceperi și deprinderi

COMPETENȚE GENERALE

1. *Participarea la interacțiuni verbale în diverse situații de comunicare prin receptarea și producerea textului oral*
2. *Receptarea textului scris de diverse tipuri*
5. *Exprimarea identității lingvistice și culturale proprii în context național și internațional*

COMPETENȚE SPECIFICE

5.2. *Analiza unor elemente comune identificate în cultura proprie și în cultura altor popoare*

OBIECTIVE OPERAȚIONALE

La finalul lecției, toți elevii vor fi capabili:

a) COGNITIVE

O1: să identifice legende din cultura propriului popor, dar și din cultura altor popoare;

O2: să prelucreze informațiile din legende diferite, evidențiind valorile etice existente;

O3: să analizeze modelele promovate din legendele alese;

O4: să creeze propriile legende și texte multimodale.

b) AFECTIVE

OA1: să manifeste spirit de colegialitate și cooperare în cadrul echipei;

OA2: să participe cu interes la activitate.

STRATEGIA DIDACTICĂ

Mod de abordare : învățarea inductivă

Metode didactice: Predicția, Conversația euristică, Exercițiul de ice breaking, Metoda stimulării la întâmplare, Învățarea prin descoperire, Careul, Eseul de 5 minute

Mijloace de învățământ: manualul, fișe de lucru, materiale auxiliare.

Forme de organizare a activității elevilor : activitatea frontală, alternativ cu activitatea individual/ în echipă.

Resurse materiale: planșe, markere, fișe cu exerciții, flipchart, cretă, tablă, post-it-uri, patafix.

Timp: 100 min. (2ore)

Nivelul elevilor: mediu

Locul de desfășurare: sala de clasă

RESURSE BIBLIOGRAFICE:

1. oficiale:

Programa școlară pentru clasa a VI-a, aprobată prin OMEN NR nr. 3393/ 28.02.2017

Sâmihăian, Florentina, Dobra, Sofia, Halaszi, Monica, Davidoiu-Roman, Anca, Corcheș, Horia, **Limba și literatura română (Manual pentru clasa a VI-a)**, Editura Art, București, 2018

Ioniță, Florin (coord.), Cârstocea, Elena, Columban, Monica, Kudor, Dorina, Sfârlea, Lenuța, **Caietul inteligent**, Ed. Art, București, 2018

2.metodico – didactice:

Cerghit, Ioan (coord.) **Perfecționarea lecției în școala modernă**, Editura Didactică și Pedagogică, București , 1983

Pamfil, Alina, **Limba și literatura română în gimnaziu. Structuri didactice deschise**, Ed. Paralela 45, Pitești, 2003

Radu,I. ,Ezechil,L.,**Didactica, teoria instruirii**, Ed Paralela 45, Pitești,2005

Crăciun, Corneliu, **Metoda predării limbii și literaturii române în gimnaziu și în liceu, Ediția a IV-a, Editura Emia**

Sâmihăian, Florentina, **O didactică a limbii și literaturii române** (Provocări actuale pentru profesor și elev), Ed. Art, București, 2014

<p>Actualizarea cunoștințelor dobândite anterior</p>	<p>Se verifică noțiunile însușite în lecția anterioară. Se dau explicații, unde e cazul. Profesorul adresează următoarele întrebări:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ce este o legendă? 2. Care este clasificarea legendelor? 	<p>Elevii răspund prin sondaj, definind <i>legenda ca fiind un text narativ care prezintă întâmplări miraculoase despre originea unor ființe sau lucruri, despre faptele unor eroi sau despre evenimente istorice, evidențiind valori precum binele, adevărul, frumosul etc.</i></p> <p>Clasifică legendele, oferind explicații și exemple, în: <i>Legende mitologice</i> (care explică originea, existența, caracteristicile unor fenomene, personaje, geneza astrelor, a pământului sau a faunei etc.) <i>Legende istorice</i> (care explică, prin fapte imaginare, evenimente și personaje reale din istorie)</p>	<p>5'</p>	<p>Conversația Explicația</p>	<p>Caiete</p>	<p>frontal</p>	<p>Aprecieri verbale</p>
---	---	--	-----------	-----------------------------------	---------------	----------------	--------------------------

<p>Dirijarea învățării</p>	<p><u>Activitatea nr.1</u> (Împarte clasa în patru echipe a câte 4-5 elevi) Profesorul propune, spre lectură, următoarele legende care promovează valori ale culturii populare în spațiul românesc. (ANEXA 2).</p> <p><u>Echipa nr.1: Legenda Mănăstirii Putna</u> <u>Echipa nr.2: Legende din „Joia Mare” (vopsitul ouălor)</u> <u>Echipa nr.3: Legenda lui Pinteza Viteazul</u> <u>Echipa nr.4: Legenda ciocârliei</u></p> <p><u>Activitatea nr. 2</u></p> <p>Profesorul le cere elevilor să se consulte și să găsească, lucrând în echipă, minimum, două valori etice în legenda pe care au citit-o, apoi fiecare să desemneze un lider ce va prezenta rezultatul muncii în echipă, justificându-și răspunsurile. Mai întâi, le cere elevilor să caute în DEX ce</p>	<p>Elevii din fiecare echipă citesc, pe rând, cu intonație, legendele primite, încadrându-le într-o tipologie, apoi se consultă cu cei aflați în grup, desemnează câte un lider care precizează răspunsurile.</p> <p>Elevii notează în caiete noțiunile explicate, apoi fiecare lider al echipei expune răspunsurile referitoare la valorile morale ce se desprind din legendele citite, argumentând alegerile făcute:</p> <p><i>Legenda Mănăstirii Putna promovează valori morale cum ar fi: PATRIOTISMUL, BUNĂTATEA, CURAJUL.</i></p>	<p>34'</p>	<p>Exercițiul</p> <p>Explicația Conversația euristică</p> <p>Învățarea prin descoperire</p> <p>Lectura Conversația euristică</p> <p>Explicația</p>	<p>Manual Caiete Tabla</p> <p>Fișa de lucru</p> <p>Fișa de lucru</p>	<p>individual</p> <p>frontal</p> <p>frontal</p> <p>individual</p>	<p>Proba orală</p> <p>Aprecieri verbale</p> <p>Observare sistematică</p> <p>Aprecieri verbale</p> <p>Observare sistematică</p>
-----------------------------------	--	--	------------	--	--	---	--

	<p>înseamnă „etic”, ulterior, stabilind împreună cu ei un sinonim pentru acest cuvânt („moral”). Scrie pe tablă definiția cuvântului „moral”(care aparține conduitei admise și practicate într-o societate; cinstit, bun; care conține o învățătură)</p> <p>Profesorul scrie pe tablă fiecare valoare morală identificată de elevi.</p> <p>Înainte de a începe activitatea următoare (de completare a unui careu), profesorul îi antrenează pe elevi într-o discuție ce are ca scop <i>stimularea gândirii critice</i>. Li se adresează, oral, următoarea întrebare: „ <i>Dacă ați fi în locul lui Pinteș, ce ați face cu banii luați de la bogați?</i>”. Prin sondaj, profesorul ascultă răspunsurile elevilor.</p> <p><u>Activitatea nr.3</u></p> <p>După aprecierile verbale și</p>	<p>Legende din „Joia Mare” (vopsitul ouălor): <i>CREDINȚA, SPERANȚA, FRUMOSUL</i></p> <p>Legenda lui Pinteș Viteazul: <i>ALTRUIȘMUL, VITEJIA, INTELIGENȚA</i></p> <p>Legenda ciocârliei: <i>DEVOTAMENTUL, IUBIREA, RESPECTUL</i></p> <p>Elevii notează în caiet titlurile legendelor citite și, în dreptul acestora, valorile morale corespunzătoare.</p> <p>Elevii sunt fascinați de întrebare, iar fiecare are propria variantă de a cheltui banii, motivând răspunsul dat.</p> <p>Elevii sunt atenți la cerință,</p>		<p>Metoda stimulării la întâmplare</p>	<p>Flipchart</p> <p>Planșe A3</p> <p>DEX</p>	
--	--	--	--	--	--	--

	<p>discuțiile libere avute cu elevii, pe marginea celor patru legende românești, profesorul le cere să găsească valori morale într-un careu, pe orizontală, desenat pe o coală A3, așezată pe un flipchart, colorând divers fiecare valoare găsită. Apoi, scrie pe tablă un ciorchine și îl completează cu valorile descoperite de elevi.(ANEXA 3).</p> <p><u>Activitatea nr.4</u> După completarea careului, profesorul propune ca subiect de discuție MAGIA și, printr-un brainstorming, încearcă să afle de la elevi ce cred despre această practică.</p> <p>Împarte o fișă de lucru (ANEXA nr.4), ce conține o anumită tradiție la cei de etnie romă, magia. Sarcinile vor fi realizate în echipă.</p>	<p>apoi, prin sondaj, vin și descoperă câte o valoare morală. Astfel, ei identifică, pe orizontală, valori precum: EMPATIA, BUNĂTATEA, DRAGOSTEA, RĂBDAREA, ALTRUISMUL, VITEJIA, PRIETENIA, RESPECTUL, TOLERANȚA, SINCERITATEA, UNITATEA.</p> <p>Scriu în caiete ciorchinele de pe tablă.</p> <p>Cuvintele necunoscute vor fi căutate în DEX.</p> <p>Elevii se implică activ, oferind răspunsuri surprinzătoare.</p> <p>Elevii rezolvă sarcinile date, apoi răspund, pe rând. Răspunsurile vor fi notate pe fișele date .</p> <p>Elevii identifică, ca valoare morală, în legenda prezentată, CREDINȚA.</p>	14'	<p>Careul</p> <p>Ciorchinele</p> <p>Brainstormingul</p>	Fișa de lucru	
--	---	---	-----	---	---------------	--

Obținerea performanței	<p>Profesorul cere elevilor să lucreze în echipă și să își imagineze o legendă (fie a unei plante, fie a unui element natural, fie a unui personaj etc.). Sarcina va fi realizată în colaborare cu toți colegii din echipă. După finalizarea legendei, li se cere să creeze o bandă desenată după legenda creată.</p>	<p>Elevii din fiecare echipă colaborează unii cu alții, fac scheme/ciorne de realizare a legendei și a benzii desenate, apoi transcriu varianta finală pe o coală A3. Legendele și benzile desenate create de fiecare echipă sunt citite de către liderii aleși, în fața clasei. Cele mai reușite benzi desenate vor fi expuse în „Colțul anotimpurilor literare”, pe holul școlii.</p>	30'	Exercițiul			
Asigurarea feed-back-ului	<p>-Se realizează pe tot parcursul lecției prin aprecieri verbale.</p>	<p>Elevii sunt motivați.</p>				<p>Frontal Individual</p>	<p>Aprecieri verbale</p>
Evaluare formativă	<p>Profesorul le cere elevilor să scrie, pe o foaie, un ESEU DE 5</p>	<p>Elevii notează impresiile.</p>	5'	Eseul de 5 minute			<p>Evaluarea prin notă, la</p>

	MIN, în care să precizeze ce le-a plăcut cel mai mult în cadrul lecției desfășurate. Profesorul va lua aceste „eseuri” pentru a centraliza răspunsurile elevilor.						finalul lecției fiind notați elevii ce au dat răspunsuri corecte, pertinente și coerente.
Retenția și transferul	Profesorul anunță tema pentru acasă	Notează tema în caiete și solicită lămuriri, dacă este cazul.	1'	Conversația	caiete	Frontal	

ANEXA NR.1

PREDICȚIA

LEGENDA STAȚIUNII MAMAIA

(Una dintre legendele dobrogene)

„ Legenda spune că, demult, un viteaz român și soția lui, o frumoasă moldoveancă, s-au luptat cu turcii, cu care purtau multe lupte în acele vremuri tulburi. Viteazul a fost ucis, iar femeia și fiica ei - pe nume Constantina - au fost luate prizoniere de pașa din Silistra, care, impresionat de frumusețea și de cuminența lor, le-a dăruit o casă pe malul mării, lăsându-le să trăiască acolo.

După o vreme, pașa s-a răzgândit și a trimis o barcă pentru a o răpi pe femeie. Speriată că fiica ei nu-și va explica dispariția, mama a strigat-o pe Constantina, care s-a repezit în valuri, pe urmele bărcii, țipând: „Mamaia!Mamaia!”(așa i se adresa fiica mamei ei). Văzând lupta fetei cu valurile, mama s-a îngrozit că micuța se va îneca, așa că a început să se roage la Dumnezeu...”

CERINȚĂ (METODA PREDICȚIEI): Profesorul se va opri din citit, cerându-le elevilor să scrie pe un post-it ce final al povestioarei prevăd ei.

După ce toți elevii citesc ceea ce au scris, profesorul continuă lectura finalului legendei, apoi va stabili cine a fost aproape de adevăr.

Finalul: „... Ca prin minune, sub picioarele fetei a apărut o punte de nisip care creștea. Dumnezeu a ascultat ruga mamei și a așternut drum între ape, pentru fetița ei. De atunci, acest „drum” se numește Mamaia...”

ANEXA NR.2 (Activitate pe grupe)

Echipa nr.1

LEGENDA MĂNĂSTIRII PUTNA

„Cică trăia odată, într-o chilie, un calugăr: Daniil Sahastru. Îi zicea lumea sihastru, pentru traiul său singur. Acesta a fost coborât din cer de Dumnezeu pentru a face bine oamenilor rătăciți prin pustietatea aceasta. El nu mânca aproape nimica.

Într-o seară, veni peste dealul acesta, pe apa Vițeului, Ștefan și cu un argat de-al său. El a fost dovedit de dușmani și căuta loc de odihnă. Și s-a așezat să se odihnească pe piatra aceea mare. Cum sta el așa, iaca vede o lumină în fereastra la sihastru, căci atunci el își facea rugăciunea sa de seară. Îndată ei merg către chilie, căci erau tare flamânzi.

Ajunși acolo, Ștefan bate în ușă.

- Cine-i acolo? Întreabă Daniil.
- Om bun, răspunde Ștefan.
- Daca e om bun, să intre!

El intra înăuntru.

- Ce ai pățit, de-ai venit și pe la mine?

Năcăjit și amărât cum era, nu zise nimic.

- Eu știu ce-i cu tine. De mă ascuți ce ți-oi spune eu, să știi că dovedești păgânătatea. Altminteri e rău!
- Jur pe feciorul meu ca ți-oi asculta toate poruncile!
- Atunci, pune urechea la piciorul meu cel stâng! Ce auzi?
- Ce s-aud? Numai plânsete și jăluiuri.
- Bine zici! Acestea, Ștefane, să știi că-s jăluirile țării! Pune acum urechea la piciorul meu drept! Amu ce auzi?
- Amu aud cântece frumoase.

- Bine zici! Pune gând că de unde ai auzit acele cântece, faci o mănăstire!
- Dar unde cântă? Întrebă Ștefan.
- Știi unde, Ștefane?! Iaca, acolo, acel deal, suie mâine dis-de-dimineată pe el și trage cu arcul, iar unde o să găsești sageata înfiptă, să știi că de acolo s-aude cântând!
- Dar amu, părinte, te rog să ne dai un pic de mâncare, că tare flămânzi suntem!
- Bine, dar eu, Ștefane, nu mănânc nimic. De unde sa-ți pot da ceva?
- Caută, părinte, că nu ne mai putem ține pe picioare de flămânzi!

Căută Daniil în toate părțile, în urmă, găsi un pic de prescure din care dădu și lui Ștefan o bucățică, și argatului, și-i mai rămase și lui un pic; că era blagoslovită prescurea ce le-o dăduse.

După ce au terminat ei ospățul, s-au culcat amândoi în chilie, iar sahastrul a rămas afară ca să-i păzească. Când răsări soarele, Daniil bătu la ușă:

– Scoala, Ștefane, și du-te!

Ei se sculară pe-ndată și se suiră sus pe deal. Scoate Ștefan arcul și trage, dar săgeata s-a împlântat hăt, în pădure. Pe-ndată, ei merseră în cautarea locului unde s-a împlântat. Dupa lunga căutare, ei o găsesc împlântată într-un paltin bătrân. Dar cu cine să zidească el mănăstirea, când ei erau numai doi! Atunci, se duce Ștefan, noaptea, la Volovăț și ia biserica de acolo și până-n ziuă o aduce aici. Tot până-n ziuă o și proptește. Însă nici nu o proptește bine, când iată vede venind pe turci. Ei l-au văzut pe Ștefan când a adus biserica, iar acum au venit să-l prindă. Ștefan, văzând aceasta, intră în biserică și se rugă lui Dumnezeu ca să-l scape.

Ascultându-i ruga, dădu o ceață grea de nu vedeai la un pas. Amu, turcii se zăpăciseră și începuseră a se omorî între ei. Se bătură ei așa până la amiază, că nu mai rămaseră de ei decât doi ofițeri care, de frică să nu fie uciși de Ștefan, o luară la fugă. Pierind cu toții, cerul începuse să se lumineze. Ștefan, bucuros, merse la Suceava și aduse meșteri ca să zidească o mănăstire mândră. Au fost aduși și din Țara Românească mulți robi ca să locuiască pe aici. Din unul din aceia ma trag și eu. Aceasta poveste mi-au spus-o și mie bătrânii și-o spun și eu urmașilor mei.”

Surse:

De la Dragoș la Cuza Vodă. Legende populare românești. Antologie, prefață și note de V. Adascăliței. Colecția *Biblioteca pentru toți*, Editura pentru literatură, București, 1966.

Legende populare românești, biblioteca școlarului, Selecție de Constantin Dragomir, Editura Litera, 2002,

Echipa nr.2

LEGENDE DIN „JOIA MARE”

Joia Mare este cunoscută mai ales, în cultura populară actuală, ca ziua în care se înroșesc ouăle; pentru că se spune că ouăle înroșite în această zi nu se strică tot anul. De asemenea, oamenii cred că aceste ouă sfintite și îngropate la moșie o feresc de piatră.

Ouăle se spală cu detergent, se clătesc, se lasă la uscat, apoi se fierb în vopsea. Pe lângă ouă roșii, românii contemporani mai vopsesc ouăle și în galben, verde, albastru. Unele gospodine pun pe ou o frunză, apoi îl leagă într-un ciorap subtire și așa îl fierb, ca să iasă "cu model".

Mai demult, ouale se vopseau cu coji de ceapa, cu sunatoare (pojarnita), cu coaja de crin roșu sau cu flori de tei; luciul li se dădea stergându-le, după ce s-au fiert, cu slănină sau cu untură.

Spiritualitatea românească păstrează și câteva legende referitoare la înroșirea ouălor. Cea mai cunoscută spune că, întâlnindu-se cu fariseii, Maria Magdalena le-a spus că Hristos a înviat. Iar ei au răspuns că atunci va învia Hristos, când se vor înroși ouale din coșul ei. Și pe dată, ouăle s-au făcut roșii. Se mai spune că, după Înviere, fariseii au aruncat cu pietre în Maria Magdalena. Iar pietrele se prefăceau în ouă roșii. Altă legendă spune că, sub crucea pe care a fost răstignit Hristos, Maria Magdalena a pus un coș cu ouă și ele s-au înroșit de la sângele ce cădea din rănilor Domnului. Există și alte legende care povestesc despre originea acestei obiceiuri. El este atât de răspândit pe teritoriul românesc, așa cum era și în trecut, ceea ce l-a făcut pe un călător turc din secolul al XVIII-lea să numească Paștele sărbătoarea de ouă roșii a ghiaurilor (creștini) valahi.

Surse:

<https://www.crestinortodox.ro/datini-obiceiuri.../obiceiuri-joia-mare>

Echipa nr.3

LEGENDA LUI PINTEA (zis Viteazul)

Variante

- a. Despre Grigore Pinteza documentele istorice consemnează că s-a născut în jurul anului 1670, într-o comună din județul Cluj. Înainte de a deveni haiduc, a cutreierat mai multe țări, pentru a învăța limbi străine, meșteșugul armelor și tainele slovelor. Întors acasă, și-a organizat și instruit o ceată de haiduci, cu care a acționat în zonele Baia-Mare, Satu-Mare, Sălaj, Bistrița-Năsăud. A ajuns să conducă trei cete, dotate cu puști, săbii și platoșe. A murit la 13 august 1703, împușcat în timpul atacului asupra orașului Baia-Mare.

- b. Din bătrâni, se povestește că Pinteza Viteazul avea o peșteră în Munții Gutâi, unde ascundea desagii de piele plini cu aur, argint și alte averi jefuite de la bogați. O ținea încuiată cu o poartă de fier, a cărei cheie o păstra chiar el. Ciobanii spun că, până în zilele noastre, poarta se deschide o dată la șapte ani, iar înăuntru, printre fum și flăcări, se zărește o masă de piatră. Mai mult, legenda spune că gloanțele nu-l puteau răpune, de aceea a fost împușcat cu trei boabe de piper, trei grăunțe de tămâie, trei boabe de grâu și trei cuie din potcoava calului său.

- c. „Pinteza a fost un viteaz mare. El a avut un cal năzdrăvan. Apoi, oamenii împăratului o vrut să-l prindă. El o stat călare pe cal, sus, pe Piatra Gutâiului. Calul o stat într-un picior de dînapoi, că ș-amu se vede în piatră urma piciorului unde o stat calu. Apoi, odată o zburat calu de pă Gutâi, cu Pinteza călare, colo, pă Vârful-Pchietrii de cătă Șugătag; de-aiciuca, ca gându o zburat pă Piatra Săpânții. C-apoi viteaz ca acela n-o fost altu-nime.” (Dumitru Lupu Feier, 72 ani, Giulești, 1924; cf. T. Papahagi, 1925).

Echipa nr.4

LEGENDA CIOCÂRLIEI

Demult, tare demult, era odată un împărat și o împărăteasă. Ei se bucurau de toate bunătățile de pe lume, numai copii nu aveau.

Și le era tare rea inima, că poate să fie omul cât de bogat, dacă n-are cine-i moșteni numele, degeaba mai trăiește pe lume, că averile-s trecătoare, dar numele cel bun rămâne. A încercat ea împărăteasa, fel și chip să facă copii, dar nici c-a putut face.

Într-o zi au făcut împăratul și împărăteasa un praznic mare să aibă pe ceea lume, că dacă n-ai copii, șezi cu țărâna în gură și nu-ți dă nimenea de pomană măcar o lingură de apă. La petrecerea ceea s-a strâns lume de pe lume și au venit mulțime de femei cu copii mici în brațe. Și toate se bucurau și se uitau cu drag la îngerașii lor, numai împărăteasa stătea de-o parte și ofta, că ea nu știa dragostea de mamă și bucuria casei celui care are copii la masă. Și a întrebat si ea pe toată lumea ce să facă pentru a avea și ea copii, că-i arde inima, că nu-i și ea mamă ...Dar dorința ei s-a împlinit .

Și a trântit împăratul o cumătrie de s-a bucurat împărăția.

Și nu le era acum casa pustie și tăcută, ci numai veselie și voie bună, de socoteai dumneata că-i rai în casa ceea, nu alta!

Creștea copila văzând cu ochii! Cât cresc de-ale noastre într-un an, ea creștea într-o zi. Era așa de mândră și frumoasă, de și Soarele stătea și se uita la ea, că vedeți, cât umblase el prin lume, așa minune nu mai văzuse. Da și fetei îi era drag Sfântul Soare, că oricât stătea pe-afara numai la el se uita. Și azi așa, mâine așa, numai ce s-a îndrăgostit copila de Soare.

Și cum a crescut fata mare, numai ce-i trăsnește într-o zi în cap, ca altul mai drag decât Soarele nu-i pe lume și ea a Soarelui vrea să fie și că vrea să plece la el acasă.

Iaca ce poznă-i trecu fetei prin cap, de le venea părinților să înnebunească și să apuce pe câmpii. S-au cercat ei, împărăteasa și împaratul, să-i scoată nebuneala din cap, da' unde a fost chip? A început fata a se usca de pe picioare, de socoteai că se prăpădește. Numai într-un plâns o ducea și numai într-un văicărit și ziua și noaptea. Și văzând inima de părinți că li se prăpădește odorul, o învoi să pornească la casa Soarelui.

Și-a mers fata, și-a mers drum lung, prin păduri, prin codri, peste văi, prin munți și peste munți și a ajuns la o apă mare. Din apa a ieșit o fată frumoasă care s-a îndrăgit de ea. Fata ceea i-a făcut un pod mare peste acea apa și a trecut dincolo. Și iar a mers fata cale lungă și pe un câmp a dat peste o babă, care păștea niste găște. Baba întreaba unde se duce și ea îi spune gândul. Babei, fiindu-i milă de frumusețea ei care se irosea pe drumuri, a fermecat-o și a suit-o în înaltul cerului, și, cât ai coace un ou, a ajuns înaintea curților Sfântului Soare.

Mama Sfântului Soare a iesit înaintea fetei, mânioasă, și a întrebat-o, ce caută.

- Caut pe dragul meu, pe Sfântul Soare, că de multă vreme de dorul și dragul lui am pornit de acasă și multumesc că l-am găsit.

Mama Sfântului Soare s-a supărat și mai tare pe ea și a blestemat-o înainte de a o vedea feciorul ei, să se

prefacă într-o pasăre. Fata se prefăcu în ciocârlie . De atunci, tot încearcă ea să ajungă la soare, ca să-l găsească, dar nu mai ajunge la el.

Așa a rămas de atunci. Când ciocârlia pleacă de jos spre soare, îi tare veselă, dar când o ajunge blestemul mamei soarelui, pornește supărată pe pământ și, tăcută, se ascunde în niște tufe.

Surse:

www.agendainvatatorului.ro

ANEXA NR.3

CAREU

• Descoperă, în careul de mai jos, pe orizontală și pe verticală, cât mai multe cuvinte care denumesc valori etice. Colorează-le DIFERIT!

E	M	P	A	T	I	E	Q	E	T	A
U	I	B	U	N	Ă	T	A	T	E	R
C	R	O	D	R	A	G	O	S	T	E
L	G	R	Ă	B	D	A	R	E	Y	I
V	A	L	T	R	U	I	S	M	C	B
K	L	V	I	T	E	J	I	E	S	T
T	P	R	I	E	T	E	N	I	E	Ŕ
K	I	P	R	E	S	P	E	C	T	O
C	T	O	L	E	R	A	N	T	Ă	I
S	I	N	C	E	R	I	T	A	T	E
I	U	N	I	T	A	T	E	K	L	G

ANEXA NR. 4 (Activitate pe grupe)

Reține! *Etnia romă are o îndelungată istorie, care însă nu a fost decât rar consemnată în scris. Cu toate acestea, tradițiile s-au transmis din generație în generație, până în zilele noastre. De un interes special, se bucură magia, care a devenit și modalitate de explicare a lumii.*

Cerință: *Citește cu atenție textul de mai jos, apoi rezolvă cerințele scrise în cadrane*

„Romii au o credință puternică în talismane și amulete, pe care le considera un fel de „zeițăți de buzunar, la care pot apela în situații dificile. De asemenea, concepția lor despre noroc este complexă. Se pare că de la romi vine credința că rândunica este aducătoare de noroc și că prevestește găsirea unei comori.

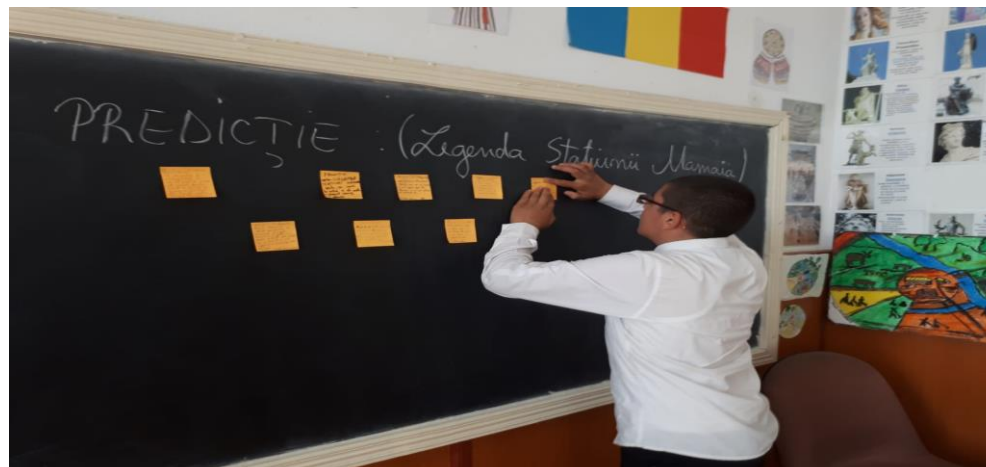
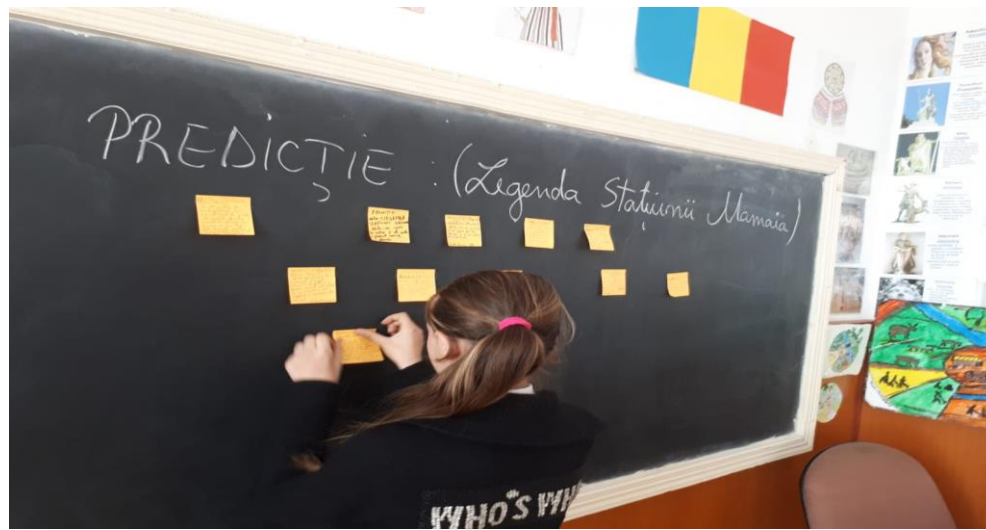
Femeile sunt neîntrecute în vrăji de dragoste, în prepararea licorilor și a farmecelor care leagă și dezleagă, precum și în ghicitul viitorului: în ghioc, în bobii, în palmă, în cărți. Capacitățile magice se moștenesc pe linie feminină și sunt transmise ca taine, în urma inițierii. Astfel, în trecut, se apela des la ghicitoare pentru a dezlega semnificația viselor sau pentru a dezvălui identitatea unor hoți. Se credea și că au puterea de a preveni apariția vampirilor.”

(după www.descoperă.org/originea-si-istoria-tiganilor)

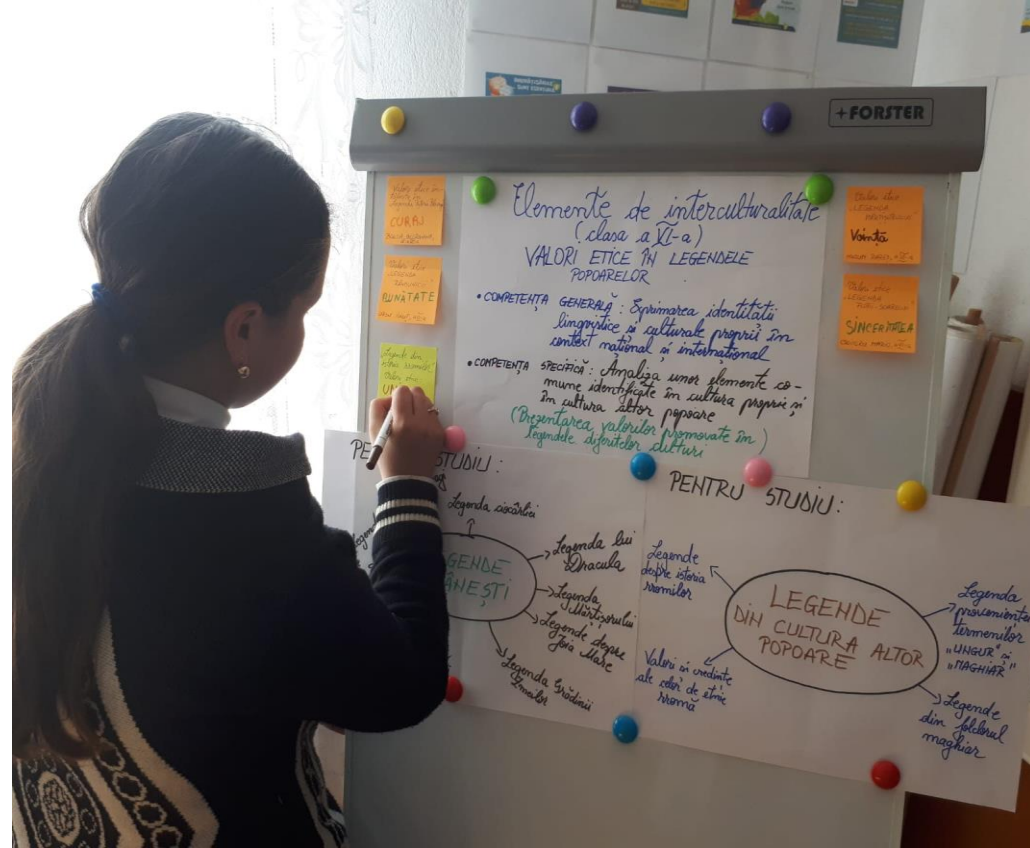
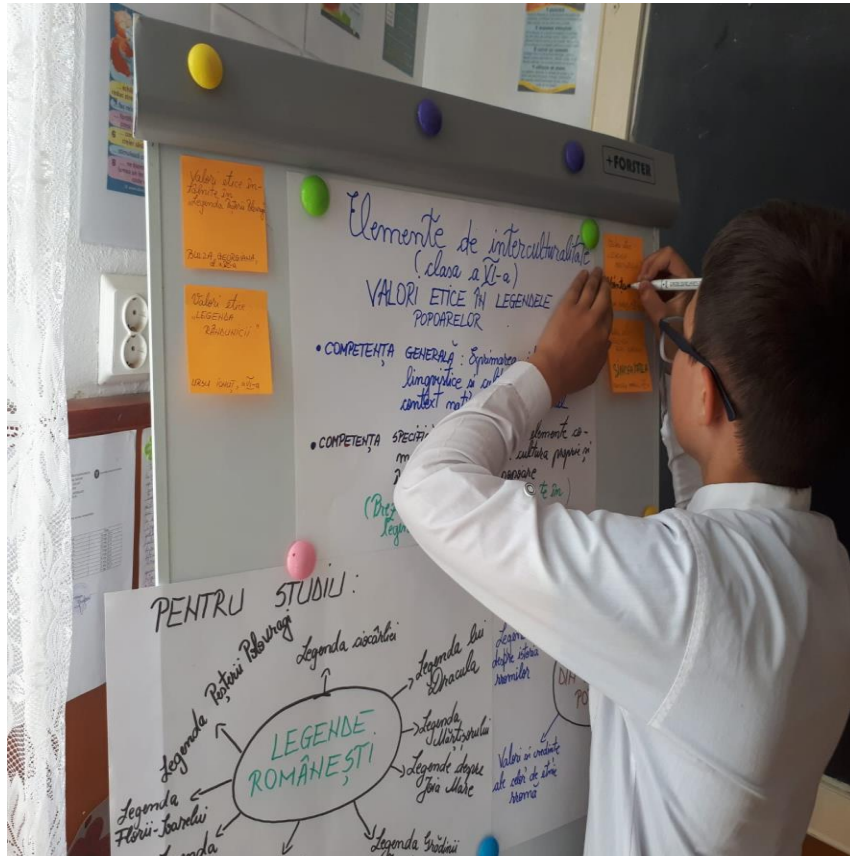
Echipa nr.1: Explicați, în 3-4 rânduri, de ce credeți că romii nu au o istorie scrisă.	Echipa nr.2: Identifică două informații din text care dovedesc că magia era practică cu scopul de a face bine comunității.
Echipa nr.3: Descrieți, în 3-4 rânduri, femeia de etnie romă, făcând o paralelă cu cele de etnie română.	Echipa nr.4: Exprimați-vă opinia, în 3-4 rânduri, în legătură cu semnificația afirmației „ <i>Cunoașterea tradițiilor, a legendelor și a obiceiurilor altor culturi conduce la o mai bună înțelegere între oameni</i> ”.

SECVENȚE DIDACTICE FOTOGRAFIATE ÎN CADRUL LECȚIEI „VALORI ETICE ÎN LEGENDELE POPARELOR”

CAPTAREA ATENȚIEI - METODA PREDICȚIEI

IDENTIFICAREA VALORILOR ETICE DIN LEGENDE

COMPLETAREA CAREULUI

Elemente de interculturalitate
(clasa a XI-a)
VALORI ETICE ÎN LEGENDELE POPOARELOR

- **COMPETENȚA GENERALĂ:** Expunerea identității lingvistice și culturale proprii în context național și internațional
- **COMPETENȚA SPECIFICĂ:** Analiza unor elemente comune identificate în cultura proprii și în cultura altor popoare (Prezentarea valorilor promovate în legende de diferite culturi)

CURAJ
RĂDĂCINE
UNITATE

Voința
SINCERITATEA
RĂDĂCINE

CAREU
Căpăta, în careul de mai
ontala și pe verticală, cât
te cuvinte care denumesc
Coloarea-le DIFERIT!

P	A	T	I	E	Q	E	T	A		
B	I	B	U	N	A	T	A	T	E	R
C	R	O	D	R	A	G	O	S	T	E
L	G	R	Ă	B	D	A	R	E	X	I
V	A	L	T	R	U	I	S	M	C	B
K	L	V	I	T	E	X	I	E	S	T
T	P	R	I	E	T	E	H	A	R	D
K	I	P	R	E	S	P	A	R	A	M
C	T	O	L	E	R	A	M	A	N	E
S	I	N	C	E	R	A	M	A	N	E
I	U	N	I	T	A	T	E	R	L	G

Elemente de interculturalitate
(clasa a XI-a)
VALORI ETICE ÎN LEGENDELE POPOARELOR

- **COMPETENȚA GENERALĂ:** Expunerea identității lingvistice și culturale proprii în context național și internațional
- **COMPETENȚA SPECIFICĂ:** Analiza unor elemente comune identificate în cultura proprii și în cultura altor popoare (Prezentarea valorilor promovate în legende de diferite culturi)

CURAJ
RĂDĂCINE
UNITATE

Voința
SINCERITATEA
RĂDĂCINE

CAREU
Căpăta, în careul de mai
ontala și pe verticală, cât
te cuvinte care denumesc
Coloarea-le DIFERIT!

P	A	T	I	E	Q	E	T	A		
B	I	B	U	N	A	T	A	T	E	R
C	R	O	D	R	A	G	O	S	T	E
L	G	R	Ă	B	D	A	R	E	X	I
V	A	L	T	R	U	I	S	M	C	B
K	L	V	I	T	E	X	I	E	S	T
T	P	R	I	E	T	E	H	A	R	D
K	I	P	R	E	S	P	A	R	A	M
C	T	O	L	E	R	A	M	A	N	E
S	I	N	C	E	R	A	M	A	N	E
I	U	N	I	T	A	T	E	R	L	G

REALIZAREA UNOR TEXTE MULTIMODALE DUPĂ LEGENDELE PROPRII, CREATE DE ELEVII CLASEI a VI-a

ECHIPA NR.2
Echipa Fulger

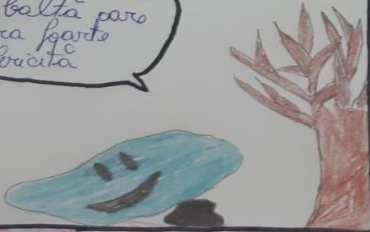
Textul multimodal

CLASA a VI-a

Realizați, în echipă, o bandă desenată după legenda pe care voi ați creat-o.

Legenda Norilor

A fost odată
o balză care
era foarte
focată

În acea zi
o brăscuță a
sosit și a-
a spălat în
ea.

Creșterea
soarelui, ca balza
se îmbunătățește
și fetele se
ajută.

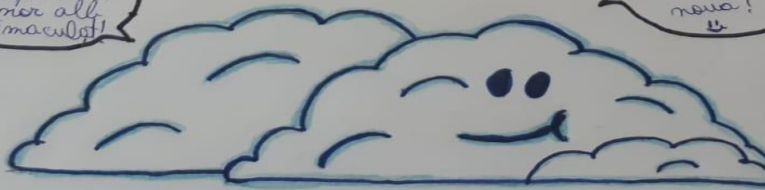

Soarele
era foarte
zărit și
măi
dădea

- Participanți:
- Paula Georgiana
 - Antohi Alexandra
 - Mihai Rares
 - Ursu Ionut

Balza se
transformă în
un nor alb
și imaculat!

Jupitei,
am o formă
nouă!

ECHIPA NR. 1
Echipa creativă
Mihai Mădă
Alina Popa
Pavel Băduș
Marta Carabă

Textul multimodal CASA 2022

Realizati, in echipa, o banda desinata dupa legenda pe care voi ati creat-o.

LEGENDA BRASULUI

ECHIPA NR. 2
Echipa Fulger

Textul multimodal CASA 2022

Realizati, in echipa, o banda desinata dupa legenda pe care voi ati creat-o.

Legenda Norilor

Personajele:

- Căminul
- Căminul
- Căminul
- Căminul
- Căminul

ECHIPA NR. 3
Alina Băduș
Cristina Băduș
Elena Băduș
Marta Băduș

Textul multimodal CASA 2022

Realizati, in echipa, o banda desinata dupa legenda pe care voi ati creat-o.

Legenda Curcubului

ECHIPA NR. 4
Echipa Creativă
Echipa Creativă

Textul multimodal CASA 2022

Realizati, in echipa, o banda desinata dupa legenda pe care voi ati creat-o.

Legenda marelui de aur

ECHIPA NR.3

Marin Beatrice Ionela Maria
Bintile Valeriu
Dinga Marian
Popa Denisa

Textul multimodal

CLASA a VI-a

Realizati, in echipa, o banda desenata dupa legenda pe care voi ati creat-o.

Curcubeul

Legenda

